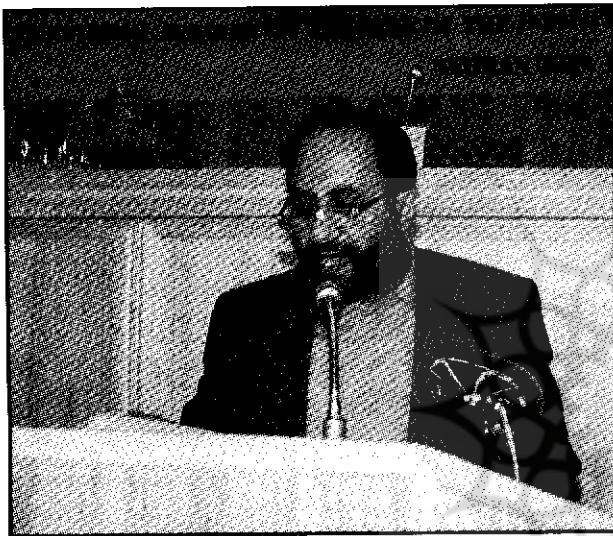

آقای مهندس خاموشی در سمینار ملی نقش مالکیت صنعتی در توسعه اقتصادی :

سرمایه گذاری و تشویق مالکیت صنعتی، لازمه رشد و توسعه است

مهندس خاموشی: اتاق خود را مکلف می‌داند که بنگاههای اقتصادی را به حمایت از مبتکران برانگیزد

- من این سمینار را یک شروع نوید بخش برای گسترش همکاری اتاق باسازمانهای مسئول حمایت از مالکیت معنوی می‌دانم.
- تجاری شدن ابداعات، به یک تلاش فردی ارزش اجتماعی می‌دهد.
- هر اندازه حجم فعالیتهای تولیدی و تجاری فزونی گیرد، نقش مالکیت‌های صنعتی محسوس تر می‌شود.
- اتاق نسبت به ثبت و حمایت قانونی از علائم و نقشه‌های فرش اقدام خواهد نمود.

● ما پشتیبانی خود را از تلاشهایی که برای حمایت از حقوق نرم افزارها بعمل می‌آید، اعلام می‌کنیم

● اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران از نظر تکیه گاه قانونی مشکل چندانی برای حمایت از مالکیت‌های معنوی ندارد.

● برخی از پیامدهای منفی الحاق به سازمان تجارت جهانی برای کشورهای در حال رشد، در بلندمدت می‌تواند به حل مشکلات آنها کمک کند.

● مراقبت مکارانه و تقلید و جعل علائم و اختراعات را از آفت‌های بزرگ اقتصادی و فرهنگی می‌دانیم.

حاوی نکات جالب و تازه‌ای است، در زیر می‌خوانید.

بسیار خرسندم که فرصت صحبت در این گردهمایی ارزشمند به اینجانب داده شد تا به عنوان رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران مطالبی را به حضور گرمی شما عرض نمایم.

تا آنجا که به یاد دارم این نخستین بار است که چنین سمیناری با مضمون نقش مالکیت صنعتی در توسعه اقتصادی در محل اتاق ایران برگزار می‌شود. من این موضوع را یک شروع نویدبخش برای تسقویت و گسترش همکاری اتاق با سازمانهای مسئول حمایت از مالکیت معنوی - که مالکیت صنعتی نیز جزئی از

سمینار ملی نقش مالکیت صنعتی در توسعه اقتصادی از ۲۰ تا ۲۲ شهریورماه امسال با همکاری سازمان جهانی مالکیت معنوی WIPO، دفتر عمران سازمان ملل، UNDP و اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی تهران، در محل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با سخنان آقای زواره‌ای معاون قوه قضائیه و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور گشایش یافت و طی چند روز سایر سخنرانان به بیان دیدگاههای خود پیرامون جنبه‌های مختلف مالکیت صنعتی پرداختند.

در این سمینار آقای مهندس خاموشی رئیس اتاق ایران، سخنان جامعی ایراد کرد که با استقبال حاضران روبرو شد. متن سخنرانی آقای خاموشی را که

آن است - تلقی می‌نمایم و آرزومندم بین اتاق، پدیدآورندگان آفرینه‌های فکری، و نهادهای ملی و بین‌المللی پاسداری از حقوق مالکیت معنوی، پیوندهای محکم‌تری در آتیه بوجود آید.

اساساً نقش وسهم اتاق بازرگانی در حمایت از مالکیت صنعتی، در چارچوب وظایف و اهداف اقتصادی اتاق قابل طرح است. کمک به فراهم آوردن موجبات رشد و توسعه اقتصادی کشور اصلی‌ترین وظیفه‌ای است که قانونگذار برعهده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران نهاده است. اتاق، در زمینه مسائل اقتصادی کشور اعم از بازرگانی، صنعتی، معدنی و مانند آن به مجلس، قوه قضائیه و دولت نظر مشورتی می‌دهد. اتاق، جایگاه تبادل افکار و بیان آراء و عقاید مدیران صنعتی، معدنی، کشاورزی و بازرگانی است و از این رو در مجموعه تکاپوها و سیاست‌های اقتصادی کشور دارای حضوری فعال و موثر است. توسعه اقتصادی و اجتماعی، که اتاق خود را موظف به ایفای نقش در ارتباط با آن می‌داند، پیوند نزدیکی با جریان آفرینش‌های فکری دارد. اهمیت این پیوند برحاضر محترم پوشیده نیست و در سخنرانی‌های پیشین سمینار در کانون بحث و بررسی اهل فن قرار گرفت. لذا، می‌گویم که در این زمینه به کوتاهی سخن بگویم.

صنعت و تکنولوژی امروزین، ثمره و تبلور قرن‌ها تجربه و نوآوری بشر است. از اختراع چرخ تا پیچیده‌ترین و ظریف‌ترین سیستم‌های کامپیوتری فوق مدرن، ذهن آفرینشگر انسان لحظه‌ای از تکاپوی نایستاده است. در این ارتباط، در نظر گرفتن اجرامادی و معنوی برای مخترعان و نوآوران و پاسداری از حقوق انحصاری آنان، لازمه تداوم و ژرف‌تر شدن فرایند آفرینشگری در جامعه است. تجاری شدن ابداعات، یاب بیان دقیق، عرضه آنها به بازار برای مصرف‌کنان،

امکان اجرت‌نهادن بر تلاش نوآوران را میسر می‌سازد و در همان حال به یک تلاش فردی محدود، ماهیت و ارزش اجتماعی می‌دهد. تجاری نمودن نوآوری‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری است و نگاه‌های تولیدی، تجاری و خدماتی از این طریق امکان‌آنها می‌یابند که با کلان‌کردن مصرف یک نوآوری هم به رشد اقتصادی کمک کنند و هم منافع قابل توجهی را از این راه‌بست آورند. بنابراین سرمایه‌گذاری روی اختراعات و نوآوری‌ها، تشویق و به رسمیت شناختن مالکیت صنعتی، و تأمین بودجه برای پژوهش و مطالعه در این زمینه، به نظر اینجانب یکی از پیش شرط‌های رشد و توسعه است. اقتصادهای پویا و رشد‌یابنده نمی‌توانند این نکته مهم را نادیده بگیرند و هراندازه حجم فعالیت‌های تولیدی و تجاری فزونی گیرد، نقش مالکیت‌های صنعتی محسوس‌تر می‌شود.

مالکیت صنعتی، یعنی مجموعه‌ای از اختراعات و علائم بازرگانی و طرح‌های صنعتی و نام‌های تجاری، یک رشته ارتباطی بین عرضه‌کننده و مصرف‌کننده بوجود می‌آورد که در صورت بهره‌گیری صحیح و سنجیده به رونق تولید و تحرک بازار مصرف می‌انجامد. در همینجا لازم می‌دانم به نقش مالکیت صنعتی در گسترش بازرگانی خارجی نیز اشاره کنم. اگر فقط چند مورد از آر‌مها و مارک‌های معروف محصولات صنعتی و تجاری را به خاطر بیاوریم، براهیمت و سهم تردید‌ناپذیر علائم و نام‌های تجاری در تسخیر بازارهای مصرف اعتقاد بیشتری پیدا می‌کنیم. اقتصادهای در حال توسعه، نمی‌توانند از این نکته ظریف غافل بمانند و ناچارند با هر چه مرغوب‌تر کردن کالاها و خدمات خود تحت علائم و نام‌هایی که برمی‌گزینند، جایگاه پایداری در پهنه گسترده بازارهای بین‌المللی بدست آورند. اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران عملاً براهیمت آنچه عرض کردم واقف

است. ما خود رامکلف می‌دانیم که در حدود اختیارات، بنگاه‌های اقتصادی رابه نوجونی و حمایت از مبتکران برانگیزیم، از مساعدت فنی و آموزشی و پژوهشی به خواستاران دروغ نوزیم، و نهایتاً به وضع قوانین و مقرراتی که از آفرینه‌های فکری و صنعتی حمایت می‌کند کمک نمایم.

فکر حمایت از فرش ایرانی در بازارهای جهانی از طریق اجباری کردن صدور شناسنامه فرش برای قالی ایرانی از اتاق برخاست و به اعتقاد ما شناسنامه فرش گونه‌ای علامت جغرافیائی است که مبداء تولید کالا را مشخص می‌نماید. این نوع علامت در ماده ۵ آئین‌نامه اجرای قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات ایران، مصوب سال ۱۳۳۷، پیش‌بینی شده و بر آن هستیم که با انتخاب مارک‌های متمایز و مشخص برای فرش‌های تولیدی هر منطقه یا نقشه‌های مختلف، نسبت به ثبت و حمایت قانونی از این نوع علائم و نقشه‌ها نیز اقدام کنیم. اتاق ایران اطمینان دارد که این تلاش‌ها، مالا به رشد تولید و فروش فرش ایرانی در بازارهای داخلی و خارجی کمک چشمگیری خواهد کرد. البته، همان‌گونه که بسیاری از حضار محترم آگاهی دارند، طرح‌ها و نقشه‌های کالاهای تولیدی اغلب در مرز بین مالکیت صنعتی و هنری قرار دارند، و از نظر حمایت، تابع مقررات متفاوتی هستند. ایران هنوز به کنوانسیون برن در زمینه کپی‌رایت نپیوسته است، اما برای حمایت از نقشه فرش یک قانون ملی به نام قانون "حمایت حقوق مولفان و مصدقان و هنرمندان" داریم که حمایت از نقشه قالی و گلیم در آن پیش‌بینی شده است. اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، با همفکری تولیدکنندگان و تجار قالی، اجرای کامل قانون را مصرانه پی خواهد گرفت و به اتکاء آن موضوع حمایت از طرح‌های صنعتی را نیز مورد توجه جدی قرار خواهد داد. ما بایم اضافه نمایم که اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران از نظر

تکیه‌گاه قانونی، مشکل‌چندانی برای تقویت و گسترش حمایت از مالکیت‌های معنوی ندارد. قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب سال ۱۳۱۰، قانون اجازه الحاق دولت ایران به اتحادیه عمومی بین‌المللی معروف به پاریس برای حمایت مالکیت صنعتی و تجاری و کشاورزی، مصوب سال ۱۳۳۷، قانون حمایت حقوق مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸، و پاره‌ای از قوانین موردی و جزئی، شالوده نسبتاً محکمی را برای پاسداری از آفرینش‌های فکری ایجاد کرده است. البته این پرسش پیش می‌آید، که در پرتو تحولات جدید و بویژه تأسیس سازمان تجارت جهانی (WTO) رویکرد ایران بطور عام و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن بطور خاص نسبت به همکاری‌های بین‌المللی در مورد حمایت از حقوق مالکیت معنوی چه خواهد بود؟ باید به استحضار برسانم که جمهوری اسلامی ایران همواره با حفظ حاکمیت و رعایت منافع ملی خود، مشتاق مشارکت در تلاش‌های اقتصادی جهانی بوده و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن نیز تشویق و تسهیل حضور در پهنه مرادات و مشارکت‌های تجاری بین‌المللی را از جمله وظایف و هدف‌های خود می‌داند.

چالشی که امروز جامعه ما با آن روبروست، پیوستن یا نپیوستن به سازمان تجارت جهانی است. بخش قابل توجهی از مفاد سندنهائی دور آرگوئه، که با امضاء آن سازمان تجارت تجاری جهانی پدید آمد به نحوه حمایت از مالکیت معنوی اختصاص یافته است. قبول مقررات مربوط به مالکیت معنوی سازمان تجارت جهانی، در واقع این نتیجه را در پی دارد که اصلی‌ترین مقررات کنوانسیون پاریس، که ایران هنوز بخشی از اصلاحیه‌های آن را در ارتباط با حق طبع نپذیرفته، خود بخود مورد قبول قرار خواهد گرفت.

اگر هدف اصلی سازمان تجارت جهانی

قوانین حمایتی ملی، باید خود را با اصول موافقتنامه هماهنگ نماید. هرچند که موافقتنامه برای پیوستن کشورهای دارای کمترین میزان توسعه یافتگی مهلت ده ساله‌ای را در نظر گرفته است تا در این مدت بتوانند محدودیتهای اقتصادی، مالی و اداری خود را از میان بردارند، معهذاً ما معتقدیم که در مورد کشورهای کم توسعه یافته یاد در حال توسعه، باید انعطاف و احساس همکاری بیشتری از سوی کشورهای پیشرفته نشان داده شود و امتیازات محسوس تری در اختیار اینگونه کشورها قرار گیرد تا آثار منفی پیوستن به سازمان تجارت جهانی کمتر به آنان صدمه بزند در غیر این صورت احساس تنها ماندگی و بیم از تهاجم، نیروهای معتقد به حمایت افراطی از صنایع داخلی در رونگرانی رادر سطوح اقتصادی و سیاسی این کشورها تقویت می نماید و مشارکت بین المللی دچار خلل می شود.

از دیدگاه فرهنگی، البته جای امیدواری است که همانند مقررات داخلی ایران و مفاد کنوانسیون پاریس، موافقتنامه مربوط به تجارت حقوق مالکیت معنوی، ثبت و حمایت از مالکیت های صنعتی معایر نظم عمومی و اخلاق را مستثنی کرده است. این نکته بویژه در جامعه فعلی ایران، که بر پایه اصول و آراء نهایی والای اسلام سیاستهای اقتصادی و اجتماعی و سیاسی خود را پی ریزخته است، از اهمیت افزون تری برخوردار است. البته ما فریب دادن مشتری را نیز در زمره پایمانی اصول اخلاقی تجارت و معایر نظم عمومی بشمار می آوریم و هرگونه علامت و اختراع و طرحی را که مصرف کننده عادی را به اشتباه بیندازد و او را همراه کند، حرکتی منفی می دانیم که قابل حمایت نیست. در همین راستا، رقابت نامشروع و مکارانه و تقلید و جعل علائم و اختراعات و طرح های صنعتی را از جمله آفت های بزرگ اقتصادی و فرهنگی می دانیم و جای خوشحالی است که هم قوانین مدنی

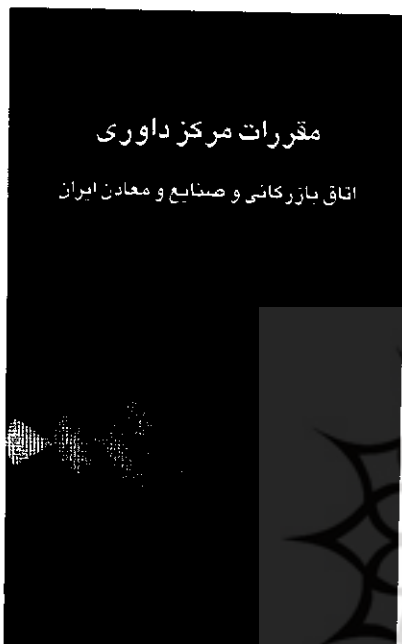
حمایت خود را از این تلاش ها اعلام می کنیم و از آنجا که تکثیر غیر مجاز محصولات نرم افزاری را یکی از عوامل دلسردی پدید آورندگان می دانیم، مساعی خود را در همکاری با سازمانهای ذیربط برای تدوین قانون خاصی که با صراحت نرم افزارهای کامپیوتری را مورد حمایت قرار دهد بکار خواهیم بست. معهذاً، چنانچه جمهوری اسلامی ایران به سازمان تجارت جهانی ملحق شود، خود بخود زمینه حمایت قانونی همه جانبه تری در این زمینه و سایر زمینه ها فراهم خواهد آمد.

البته، همانگونه که به عرض رساندم، پیوستن به سازمان تجارت جهانی برای برخورداری از حمایت وسیع تر مالکیت های معنوی، دلواپسی هایی را نیز در پی دارد. بر پایه موافقتنامه مربوط به تجارت حقوق مالکیت معنوی در سند نهایی دور اروگوئه، هر عضو در مورد اتباع اعضای دیگر رفتاری را اتخاذ خواهد کرد که از رفتار متخذه در مقابل اتباعش در خصوص مالکیت معنوی، با رعایت استثنائات پیش بینی شده در کنوانسیون های پاریس (۱۹۶۷)، کنوانسیون برن (۱۹۷۱) و کنوانسیون رم نامطلوبتر نباشد. این بدان معناست که

بر حمایت سازمان تجارت جهانی از نرم افزارها و برنامه های کامپیوتری صحه می گذارد. ماده ۱۰ مقررات عمومی و اصول اساسی موافقتنامه مربوط به تجارت حقوق مالکیت معنوی، برنامه های کامپیوتری را به عنوان اثر ادبی مورد حمایت قرار داده است. کنوانسیون ها و مقررات موجود با توجه به حضور شتاب آلوده و غافلگیر کننده کامپیوتر در عرصه زندگی اقتصادی و اجتماعی ملت ها، در مواردی آنگونه که باید نتوانسته اند حمایت همه جانبه ای از نرم افزارها و کامپیوتری اراده دهند. ما معتقدیم، تولید برنامه ها و نرم افزارهای کامپیوتری نه تنها به بیشترین بهره گیری از ذهن و استعداد آدمیان می انجامد و ظرفیت هوشی انسانها را بالا می برد، بلکه در رشد و توسعه و تنوع تولید و تسهیل توزیع و خدمات تجارت و ارتقاء دانش و تحوفازایش یابندهای موثر است و می تواند رقم مهمی از درآمد صادرات خدمات فنی کشورها - بویژه کشورهای در حال رشد - را تشکیل بدهد. از همین رو، در ایران تلاش های قانونی و قضایی چشمگیری برای پاسداری از حقوق نرم افزارها و برنامه های ابتکاری کامپیوتری صورت گرفته است. مادر اینجا

(گات سابق) را ایجاد سهولت و امنیت برای رشد و توسعه تجاری بین ملت ها بدانیم، بدیهی است که اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران اصولاً نمی تواند با چنین آرمانی موافق نباشد. یکی از پیوست های سند دور اروگوئه موافقتنامه راجع به جنبه های مرتبط با تجارت حقوق مالکیت معنوی است. در این موافقتنامه برقراری روابط متقابل میان سازمان تجارت جهانی و سازمان مالکیت معنوی (WIPO) و همینطور سایر سازمانهای بین المللی برای همیاری و پشتیبانی از یکدیگر توصیه شده و تمهیداتی برای تقلیل موانع و تنگناهایی که فراراه حقوق مالکیت معنوی قرار دارد اندیشیده شده است. ما ضمن اعلام نگرانی از برخی پیامدهای منفی اجرای موافقتنامه برای کشورهای کمتر رشد یافته یاد در حال رشد، بطور کلی همانند تدوین کنندگان سندنهائی دور اروگوئه باور داریم که حمایت از حقوق مالکیت معنوی و اجرای این حقوق به توسعه نوآوریهای فنی و انتقال و گسترش تکنولوژی و نشر دانش فنی در پهنه جهان کمک می کند و می تواند به رفاه اقتصادی و اجتماعی بینجامد. اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران بویژه

انتشار مقررات مرکز داوری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

مرکز تنظیم قراردادها، سازش و داوری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، مقررات رسیدگی داوری خود در زمینه اختلافات تجاری را منتشر کرده است.

این مقررات که بصورت یک کتابچم به زبان های فارسی و انگلیسی تهیه شده، در اختیار طرفین اختلاف قرار می گیرد و رسیدگی مطابق تشریفات و موازین مندرج در آن صورت می پذیرد.

اختلافات بازرگانی، اعم از داخلی و بین المللی، قابل ارجاع به مرکز داوری اتاق، است و رای صادره در چارچوب مفاد قانون آئین دادرسی مدنی ایران قابل اجرا خواهد بود.

کتابچم مقررات مرکز داوری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران شامل عناوین زیر است:

مقدمه، تعاریف، حدود کاربرد، دفتر، سرپرست، دریافت مراسلات کتبی، انصراف از حق ایراد، آغاز داوری، نمایندگی و معاونت، بررسی "مرکز داوری اتاق"، تاریخ شروع رسیدگی، تعداد داوران و انتخاب آنها، استقلال و بی طرفی، شرایط ضروری داوران، شرح حال، روش انتخاب، جانشینی، دلایل اعتراض (جرح داوری)، نحوه اعتراض، مفرد داوری، زبان، روش داوری، تعیین تشریفات رسیدگی، جلسه مقدماتی داوری، صلاحیت رسیدگی، مبادله ادعا، نحوه فاعیه، اصلاح یا تشکیل ادعا، ارائه اسناد، واقعیات مورد توافق، اقدامات موقت تأمین، جلسه رسیدگی داوری، دلایل، تحقیق از طرفین، گواهان، کارشناسان، قصور هر یک از طرفین، قانون قابل اجرا، اخذ تصمیم توسط هیات داوران، اختیارات کلی دیوان داوری، سازش، ختم رسیدگی، شکل و اثر اجرائی رای، تفسیر رای، اصلاح رای، موارد عدم شناسای یا عدم اجرا، هزینه ها، هزینه های اداری "مرکز داوری اتاق" دستمزد دیوان داوری، حق الزحمه مقام منصوب کننده، پرداخت کننده هزینه ها، تودیع هزینه ها، پرداخت آرسپرده ها

و کفتری ملی ما، هم مفاد کنوانسیون پاریس و هم مقررات سازمان تجارت جهانی این نوع کجروی ها را روا نمی دارد. در پایان اجازه می خواهم، با خوشبینی بر این نکته تاکید کنم که برخی پیامدهای منفی الحاق به سازمان تجارت جهانی برای کشورهای در حال رشد، در بلندمدت می تواند موجب تغییر اساسی در جهت گیری اقتصادی آنها بشود و به حل مشکل کمک کند. این کشورها چاره ای جز این ندارند که در تمامی عرصه های تولیدی، صنعتی و فرهنگی و ارائه خدمات، از حالت واردکننده به جایگاه صادرکننده نیز تغییر جهت دهند و با اشاعه صادرات کالا و خدمات و سرمایه گذاریهای مشترک در خارج از مرزهای ملی، تراز بازرگانی خود

اطلاعیه

انتشار کتاب راهنمای اعضای اتاق اسلامی (کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی)

کتاب راهنمای اعضای اتاق اسلامی که به زبان انگلیسی توسط اتاق اسلامی منتشر شده است به تعداد محدود موجود است.

علاقتمندان میتوانند برای خرید آن با واریز مبلغ ۶۰۰۰۰ ریال به حساب جاری ۷۷۷/۸ بانک ملت شعبه شرکت نفت به نام اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران به واحد روابط عمومی - قسمت توزیع نشریات، طبقه پنجم ساختمان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران واقع در خیابان ملاقاتی شماره ۲۵۴ - تهران مراجعه و با ارائه برگه واریز بانکی کتاب را دریافت نمایند.

روابط عمومی
اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران